

Kültürel Bile?enler Envanteri

RECOMMENDED CITATION

memjavad (2026). *Kültürel Bile?enler Envanteri*. Turkish Psychological Scales. Retrieved from <https://tr-scales.arabpsychology.com/?p=25168>

Öz

Kültürel Bileşenler Envanteri (KBE), dil öğrenimi sürecinde öğrencilerin hedef kültüre dair algılarına ve bu kültürün farklı bileşenlerine verdikleri önemi ölçmek amacıyla geliştirilmiş bir psikometrik araçtır. Salim Razi tarafından 2012 yılında geliştirilen bu envanter, kültürü dokuz farklı alt boyutta ele alarak, dilin yalnızca dilbilgisel bir sistem değil, aynı zamanda derin bir kültürel bağlam gerektirdiğini savunan yaklaşımlara hizmet etmektedir. KBE, dil öğretimi ve kültür entegrasyonu çalışmalarında öğrencilerin kültürel farkındalık düzeylerini belirlemek için önemli bir araç olarak kabul edilmektedir.

Anahtar Kelimeler

Kültürel Bileşenler Envanteri, dil öğrenimi, kültür algısı, Kültür, psikometri, ölçek geliştirme, Salim Razi, yabancı dil öğretimi.

Yazarlar

Salim Razi

Amaç

Kültürel Bileşenler Envanterinin temel amacı, yabancı dil öğrenen bireylerin hedef dilin kültürünü oluşturan çeşitli bileşenlere yönelik algı ve tutumlarını kapsamlı bir şekilde değerlendirmektir. Bu envanter, dil öğrenme bağlamında kültürel yeterliliğin rolünü inceleyen araştırmacılar için standartlaştırılmış ve çok boyutlu bir ölçüm aracı sunmayı hedeflemektedir. Özellikle, hangi kültürel unsurların (örneğin, sanat, aile yapısı, davranışlar) dil öğrencileri tarafından daha önemli görüldüğünü saptamaya odaklanmıştır.

Ölçek, dil öğretim materyallerinin ve müfredatlarının kültürel içerik açısından ne kadar kapsayıcı olması gerektiği konusunda eğitimcilere rehberlik sağlamak üzere tasarlanmıştır. Bu sayede, dil öğrenimi sürecinin kültürel boyutunun ihmal edilmesinin önüne geçilmesi amaçlanmıştır.

Yapı

Kültürel Bileşenler Envanteri, kültür yapısını, dil öğrenimi bağlamında algılanan öneme göre dokuz farklı alt boyuta ayrılarak ölçen çok boyutlu bir yapıyı temsil eder. Bu yapı, toplam 45 maddeden oluşur ve bireylerin kültürel unsurlara atfettiği değeri ve farkındalık sorgular. Kültürel yapıyı bu detaylı ayrıma, envanterin kapsam geçerliliğini artırmaktadır.

Bu dokuz alt boyut, kültürün hem somut hem de soyut yönlerini, hem kişisel hem de toplumsal

düzeydeki bileşenlerini içermektedir. Alt boyutların her biri, dil öğreniminin kültürel yeterlilik gerektiren spesifik alanlara odaklanmıştır.

Geçerlik

Envanterin geliştirilme çalışmasında (Razi, 2012), ölçeğin yapısal geçerliliğinin sağlanması için gerekli psikometri adımları izlenmiştir. Yapı geçerliliğinin temel olarak Faktör Analizi yöntemleri ile incelendiği varsayılmaktadır, zira ölçeğin dokuz alt boyuttan oluşması, bu yapının istatistiksel olarak desteklendiğini göstermektedir. Ancak, kaynak içerikte spesifik geçerlik katsayılarına dair sayısal bilgi bulunmamaktadır.

Güvenirlik

KBE'nin güvenilirlik analizlerinin, iç tutarlılık katsayıları (Cronbach Alfa) kullanılarak raporlandığı düşünülmektedir. Ölçek geliştirme çalışmaları, genellikle maddelerin tutarlılığını ve alt boyutların birbiriyle olan ilişkisini inceleyerek güvenilirliği teyit eder. Kaynak içerikte spesifik güvenilirlik katsayıları belirtilmemiş olsa da, ölçeğin akademik bir dergide yayınlanması, güvenilirliğe dair yeterli istatistiksel kanıtların sunulduğunu işaret etmektedir.

Faktör Analizi

Kültürel Bileşenler Envanteri, geliştirme sürecinde uygulanan Faktör Analizi sonucunda dokuz ayrı faktörden (alt boyuttan) oluşan bir yapıya sahiptir. Bu dokuz alt boyut ve madde sayıları şunlardır:

- Entelektüel Değerler (7 madde)
- Hayat Tarzı (8 madde)
- Davranışlar (5 madde)
- Medya (6 madde)
- Sanatsal Değerler (4 madde)
- Aile (4 madde)
- İkincil Değerler (4 madde)
- Birincil Değerler (4 madde)
- Resmi Değerler (3 madde)

Bu faktör yapısı, kültürü sadece yüzeysel unsurlarla değil, aynı zamanda derin yapılar (değerler, hukuk sistemleri) ve günlük yaşam pratikleri (hayat tarzı, medya) ile birlikte değerlendirme olanağı sunar.

Enstrüman

Test Türü: Geliştirme (Ölçek Geliştirme)

Format: Öz Bildirim Ölçeği (Self-Report Inventory). Toplam 45 madde ve 9 alt boyuttan oluşmaktadır.

Mevcut Diller: Türkçe (Orijinal geliştirme dili)

Popülasyon Grubu: Yabancı dil öğrenimi gören öğrenciler veya bireyler.

Yaş Grubu: Genellikle üniversite düzeyindeki dil öğrencileri (araştırmanın bağlamına göre değişebilir).

Popülasyon Detayları: Orijinal çalışmada, dil öğrenimi algılarının ölçtüğü için, yabancı dil eğitimi alan bireylerden oluşmaktadır.

Test Metodolojisi: Envanter, 5'li Likert ölçeği formatında derecelendirilmiştir. Derecelendirme, 1 ("hiçbir zaman") ile 5 ("her zaman") arasında değişmektedir. Bu derecelendirme, bireyin kültürel bileşeni dil öğrenimi için ne ölçüde gerekli gördüğünü ifade etmesini sağlar.

Anahtar Kelimeler

Kültürel yeterlilik, yabancı dil eğitimi, Kültür bileşenleri, Likert ölçeği, dilbilim, pedagoji.

Sorumlu Yazar, Ücret ve Test Yayıncıları

Sorumlu Yazar: Salim Razi

Yazar ORCID Tanıtıcısı: Bilgi mevcut değil.

Bağlantı Kuruluş E-posta Adresleri: salimrazi@gmail.com

Yayın Adresi: Yayın adresi bilgisi mevcut değildir, ancak yazarın e-posta adresi iletişimi için belirtilmiştir.

Test Yayıncısı: 2012 (Yayın yılı).

Sorumlu Yazar ve Ücret: Kullanım şartları ve ücret bilgisi için yazar ile doğrudan iletişime geçilmesi gerekmektedir.

Kaynaklar

Razi, S. (2012). Developing the inventory of cultural components to assess perception in language learning. *Novitas-ROYAL (Research on Youth and Language)*, 6(2), 169-186.

Ek Kaynak Linki: pegem.net

Ölçeğin orijinal PDF dosyasına aşağıdaki bağlantıdan ulaşılabilir: kulturel-bilesenler-envanteri-toad.pdf

Kültürel Bileşenler Envanterinin Maddeleri

ÖNEMLİ: Aşağıdaki ölçek maddeleri orijinal dilinde korunmuş olup, hiçbir şekilde değiştirilmemelidir.

45 madde, 9 alt boyut içermektedir. Soru kökü aşağıdaki gibidir:

Soru Kökü: "Bir dili öğrenmek o kültürün... öğrenmeyi gerektirir"

Entelektüel Değerler (7 m): Akıllıkların?

Hayat Tarzı (8 m): İnsanların hobilerini

Davranışlar (5 m): Sözel olmayan davranış kalıpları?

Medya (6 m): Televizyon programları?

Sanatsal Değerler (4 m): Müziğini

Aile (4 m): Aile yaşamı?

İkincil Değerler (4 m): Trafik kuralları?

Birincil Değerler (4 m): Coğrafyası?

Resmi Değerler (3 m): Hukuk sistemini